

NAGYVÁRAD

Főszerkesztő HEGEDUS NANDOR

Felelős szerkesztő MARÓT SANDOR

Erdélyi képviselők parlamenti blokkja alakul Nagyváradon

Liberális szenátorok és képviselők kritikái a kormányzás hibáiról — Tizenhat kormányképviselő értekezlete a vármegyeházán

Érdekes és politikai szempontból különös jelentőséggel bíró vendégei voltak tegnap Nagyváradnak. A Körös-vidék, Bihar, Arad, Máramarosziget, Szatmár, Szilágymegyenek képviselői és szenátorai, mintegy tizenhatan jöttek ide, hogy nagyfontosságú értekezlet keretében beszéljék meg mindama sérelmeket, közérdekű kérdéseket, amelyek az ország konszolidációjára döntő súllyal bírnak. Az értekezlet célja az volt, hogy a határszéli vidék speciális viszonyait és érdekeit behatóan tárgyalják meg, mert a felfogás az, hogy mindez egyben a Kárpátokon inneni, kapcsolt vidékek lakosságának is speciális érdeke. Az értekezleten dr. Cosma Gábor szenátor elnökölt, míg a jegyzői teendőket dr. L. O. B. n. c. Emil szilágysági képviselő látta el. Érdekes, hogy az értekezleten csak az itt született és nevelkedett liberális képviselők és szenátorok vettek részt. Az általános politikai helyzet volt az esti órákba is elnyúló értekezlet tárgya és annak lefolyásáról, az ott öntött felszólalásokról az értekezlet több résztvevő parlamenti tagjának egyöntetű információ alapján — az alábbiakban adjuk:

Erdélyi embereket a hivatalok élére!

Az értekezleten megjelent képviselők és szenátorok — kivétel nélkül a liberális párt tagjai — tökéletesen egyetértenek abban, hogy sok javításra szorul az állami élet egész szervezete. Az a felfogás domborodott ki, hogy a történelmi Erdély viszonyai sokban különbözik a Bánságtól, a Körös-vidék viszonyaitól. Az első és generális sérelem szerintük az, hogy az állami közigazgatás szolgálatában, úgyszintén az igazságszolgáltatásban

az erdélyieket, az itt született és nevelkedett férfiakat az egész vonalon rendszeresen mellőzik és hogy az egyes hivatalok élére regátbéli emberek kerülnek, akik az itteni viszonyokat, törvényeket nem ismerik.

A határszállon levő vármegyékre nézve megállapítást nyert, hogy számos helyen a közigazgatási hatóságok főnökei az össz-lakosság nyelvét nem bírják és ezen — az értekezlet véleménye szerint — föltétlenül változtatni kell, hogy mindenki, aki sérelmet szenvedett, vagy szenved, panaszát a maga nyelvén adhassa elő, akár szóban, akár írásban.

A Kárpátokon inneni lakosság mellőzését látják a parlamenti tagjai abban is, hogy olyan regátbéli férfiak kerülnek egyes fontos hivatalok élére, akik a legtöbb esetben jóval kisebb kvalifikációval jutnak vezető szerephez, mint a régiek és akik erkölcsi szempontból is sok kívánnivalót hagynak maguk után. Az Averescu-kormányzás idejéről mostanáig — fejtették ki az értekezleten — az igazságszolgáltatásban egyetlen erdélyi születésű embert nem neveztek ki vezető állásba.

A csödbe került igazságszolgáltatás.

Az igazságszolgáltatás — állapította meg az értekezlet — ma a csőd szélén áll. Az állami élet bármely ágazatában könnyen lehet regátbeli kinevezni, a közegészségügyhöz, a mérnöki hivatalokba, de az igazságszolgáltatás a városi és a vármegyei közigazgatás szolgálatába csak olyanok valók, akik az itteni viszonyokat, jogszokásokat, az embereket tökéletesen ismerik. Nehézményezték az értekezleten, hogy legutóbb az igazságszolgáltatás terén

egy egész sereg régi, kipróbált bírói rendelkezési, vagy nyugdíjállományba helyeztek és helyükbe olyanok léptek, akik az igazságszolgáltatás terén az ügyek elvégzésére jóformán képtelenek.

és akik éppen ezért az igazságszolgáltatás csődjét elősegítették. Ugyancsak az Averescu-kormány idejéről kezdve — állapította meg az értekezlet — fölcserélték a közigazgatási élet fontos funkcionáriusait. Míg a régi regátban egyetlen vármegyei prefektust nem neveztek ki, addig itt a kapcsolt területen igen tekintélyes számban működnek a kinevezett, vagy delegált prefektusok. A rendőrprefekturák élére is az itteni viszonyokkal egyáltalában nem ismerős és határszéli vármegyékben a kisebbség nyelvét nem bíró egyéneket állítottak. Egyedül a kolozsvári rendőrprefektus erdélyi ember, ezenkívül pedig csak Temesváron és Lugoson működik itteni születésű vezető tisztviselő. A pénzügy-igazgatóságok vezetésére is többnyire szakképzettséggel nem bíró regátbéli embereket állítottak, legújabbán pedig a földmívelésügyi minisztérium alá tartozó erdészeti kerületek átalakításával az erdőigazgatóságokhoz a mi erdőmérnöki kvalifikációval bíró embereink helyébe sokkal kisebb képzettséggel bíró erdészeket neveztek ki.

Miért rossz a vasút és a posta

A közlekedésügyi minisztérium működése is a legerősebb kritika tárgyát képezi. Megállapítható, hogy a közlekedésügyi is szerencsétlen módon a csőd szélére jutott. A posta- és távirat szolgálatába jórésben kellő szakképzettséggel abszolút nem bíró regátbéli emberek kerülnek.

Nagyvárad és Bihar-megye életében is — hangzott el az értekezleten —

A régi és bevált kvalifikált emberek helyébe jóval kisebb képzettségű egyének kerültek és ugyanez áll a kerületi posta-igazgatásra is. A földmívelésügyi tárca keretében tartozó vármegyei gazdasági tanácsnokok, különösen erős kritikát váltottak ki, ezeknek működése ellen számtalan a panasz.

Kritika a törvényjavaslatok parlamenti tárgyalásáról

Különös kritika tárgyát képezte az ér-

tekezleten a törvényjavaslatok előkészítése és azok parlamenti tárgyalásának módja is. A legnagyobb fontosságú javaslatokat — mondták — az ülés végére tették, amit pregnánsan bizonyít az elemi közoktatásügyi törvényjavaslat és az ui. bányatörvény parlamenti tárgyalásának módja, melyek a nagy sietség és felületesség folytán mielőbbi revíziót és módosítást igényelnek. A parlamentnek Nagyváradon időző tagjai rámutattak a tegnapi értekezleten arra is, hogy az unifikációs munkálatokban, valamint a különböző bizottságokban a Kárpátokon inneni szenátorokat és képviselőket csaknem teljesen mellőzték. Így például a legfelsőbb bányatanácsban egyetlen erdélyi ember sincsen, ami annál is inkább feltűnő, mert a regátban fémányászat nincsen, következésképpen ezirányban szakemberekkel sem rendelkeznek. A parlament tagjai kifejezték a tegnapi értekezleten abbéli óhajukat,

hogy a Kárpátokon inneni ország-részt illető ügyekben az egyes miniszterek mindazideig semmiféle intézkedést ne tegyenek, amíg az illető vármegyékben született és nevelkedett parlamenti tagok véleményét ki nem kéri.

Csak az erdélyi emberek oldhatják meg a kisebbségi kérdést

A kisebbségi kérdés is fontos tárgya volt a szenatori és képviselői értekezletnek. A miniszterelnök úrnak a Székelyföldön tett kijelentéseiből és felhívásából — mondták — a kormány álláspontja a kisebbségi kérdésben ismeretes. A határszéli itt ülésező parlamenti tagjai azonban ama meggyőződésben vannak,

hogy a kisebbségi kérdés helyes megoldására nem regátbéli, hanem kizárólag csak erdélyi politikusok alkalmasak.

A Regát — mondták — sok kiváló képességgel bíró politikus felett rendelkezik, de a kisebbségi kérdések megoldását rájuk bízni egyenlő volna azzal, mint egy kiváló orvos-professzor gyógykezelésére bízni olyan beteget, aki pont olyan betegségben szenved, melynek orvoslási ismeretével a kiváló specialista nem rendelkezik. Már pedig — alakult ki a vélemény — a kisebbségi kérdés helyes megoldása ezidőszert a legfontosabb politikai érdekek, ugyancsak rendkívül lényeges az is, hogy a kisebbségi kérdéseket ne az Averescu tábornok köré csoportosuló néppárt, ne az erdélyi nemzeti párt, hanem Bratianu-nak liberális pártja oldja meg.

Nem pártbontás, de parlamenti blokk.

Az értekezlet, amely még délután is folyik, hihetőleg akként fog határozni, hogy kihangsúlyozza azt, hogy a határszéli jelenlévő parlamenti tagjaitól távol áll a gondolat, hogy a pártkeretében valamely kifelé tendáló csoportot alakítsanak. De a jó közigazgatás és a konszolidáció érdekében szükségesnek látja, hogy a Kárpátokon inneni románság egy szolidáris blokkot alkosson,

mindazon kérdések megoldására, melyek az összlakosság ügyét gazdasági és politikai érdekeit érinti. A vélemény az, hogy nem szükséges, hogy a blokknak pártszíne legyen, mert hiszen a bajok orvoslása közös érdek és ha a vonat rosszul közlekedik, ha a posta sok helyütt kritikán aluli, ha a közgazdaság nem kifogástalan, úgy ez mindenkinek rossz.

A magyar bírák visszahelyezéseért

A lugosi Ügyvédi Kamara tegnap átiratban értesítette a nagyváradai Ügyvédi Kamarát, hogy állástfoglalt a bírák elmozdíthatatlansága mellett s kívánja a rendelkezési állományba helyezett bírák visszahelyezését az igazságszolgáltatásnak a napi politika fölött álló nagy érdekei szempontjából. Az elmozdított bírák annak idején letették a hűség esküt, az állam érdekében dolgoztak öt évig, a román nyelvet megfelelően elsajátították s készségüket jelentették ki arra nézve is, hogy továbbképzik magukat, bírói működésük kifogástalan volt, segítettek magukon, ahogy tudták, tehát az elmozdítás indokolatlannak látszik s az igazságszolgáltatás menete sínyli meg ezt az intézkedést. Ahol eddig 37 bíró volt, most 14 bíró intézi el az ügyeket s a járásbíróságokhoz kerülték mostantól kezdve a községi bíróságoktól a kisebb perek ezrével. A kamara tehát felírt a miniszterhez.

A nagyváradai kamara értesítette a lugosi kamarát, hogy már előbb felírt a kormányhoz a bírák érdekében s a memorandumot dr Kiss Döme dékán az Unió elnökével, dr Dobrescu Dem-mel együtt terjeszti a kormány elé.

Itt írjuk meg, hogy az Ügyvédi Kamara legutóbbi ülésében a kamara tagjai közé felvette a következő ügyvédek: Virányi Lajos, dr Vas Ödön, dr Mocan Miklós és dr Hoványi József. Felvétel előtt állanak: Jaczkovits Gyula, dr Bródi Miklós és Táray Kálnán.

Az új lakásrekvirálásokat is a régi bizottság végzi

Modolea belügyi államtitkár az állampolgárságról

Tegnap erdélyi utjáról Nagyváradra érkezett Modolea belügyi államtitkár, aki az állampolgárok összeírásának ellenőrzését végzi az erdélyi városokban.

Az államtitkár a prefektúrán fogadta a lakos munkatársait és a következőket mondotta: — Erdélyből jövők, tehát semmi újat nem tudok mondani önöknek. Voltam a városházán és megtekintettem újból az állampolgárok összeírásának menetét. Azzal meg vagyok teljeseen elégedve.

Elmondottuk az államtitkár urnak, hogy a város tulajdonképpen hivatalosan már befejezte az összeírást. De az a néhány nap, amit azoknak engedtek jelentkezésre, akiket nem idézett be a hatóság, egyáltalában nem volt elegendő arra, hogy minden jelentkezőt felvegyenek és ezeket most az a sérelem éri, hogy kimaradnak a névjegyzékből.

— Az összeírás — mondja az államtitkár — tulajdonképpen még nem fejeződött be. A már meglevő listát legközelebb kifüggeszti a városi tanács. A kifüggesztés napjától számított harminc napon belül, arra mindenki megteheti észrevételét és aki kimaradt a jegyzékből, az egyszerű kérvénnyel és az iratainak becsatolásával kérheti, hogy felvegyék a névjegyzékbe. Igazságtalan sérelem tehát senkit sem érhet.

Ezután az újbóli rekvirálásokra hívtuk fel az államtitkár ur figyelmét. Ő még egyáltalában nem volt tájékozottva az ügyről és helyette a jelenlevő dr Popovici Miklós prefektus adja meg a felvilágosítást.

— Sérelem senkit sem fog érni. Azok a

tisztek, akik be fogják járni a várost, hogy megállapítsák, hol van nélkülözhető szoba, a most is legálisan működő lakásrekviráló bizottság felhatalmazása alapján, annak szabályszerű igazolványával működhetnek csak.

— Ezek a tisztek jelenteni fogják a bizottságnak, hol találhat nélkülözhető szobákat. A bizottság szabályszerű tárgyalást tart.

— A rendszerben tehát semmi változás nem történt, mindössze arról van szó, hogy azt a 40—50 tisztelet ideiglenesen elhelyezhessük. A polgárság — mondotta a prefektus — legyen nyugodt, felesleges zaklatásnak senki sem lesz kitéve. Arról pedig magam gondoskodom, hogy igazságtalanság senkit se érjen.

Nagy tűz a Léderer és Kálmán-gyár telepén

Négyszáz mázsás széná elégett

A Léderer és Kálmán-cég Veres Balázscsai telepére, mely lenyúl a velencei közbirtokosság legelőjére, most hordják be az állattenyésztéshez szükséges szénát és szalmát. Hatalmas kazlakba rakva már is több száz vagon széná és szalma van elraktározva. Reggel kilenc órákor tűz ütött ki a szénatelepen s

egy négyszáz mázsás széná kazal és egy száz mázsás szalmakazal meggyulladt.

A gyulékony anyagokkal teli udvaron égő hatalmas szalmakazal nem kis veszélyt rejtett. A tűzoltóság gyorsan kivonult a helyszínre Serac főparancsnok vezetésével. A gyár udvarán keresztül folyó Pecéből szivattyúzták a vizet. A rendőrségről nagyszámu rendőrral Russu komiszár ment ki a helyszínre.

Az égő kazal mentéséről szó sem lehetett, hanem a közvetlen közelben felraktározott hatalmas kazlak mentésére fordították minden gondjukat a tűzoltók. Annál nagyobb volt a veszély, mert meglehetősen erős szél fújt.

Déli tizenkét órákor még égett a hatalmas kazal. Ekkorára sikerült a tűz tovább terjedését megakadályozni, de az égő kazalt lokalizálni nem.

Russu komiszár megállapította, hogy a tüzet a rakodó munkások gondatlansága okozta, akik a kazlak tövében reggeliztek és valószínűleg égő gyufát dobtak el. Az oltási munkálatok a késő délutáni órákig folytak, amikor sikerült a tüzet eloltani.

Emlékek Türr István budapesti életéből

Budapestről jelentik: A magyar főváros — mint megtört — tudvalevően vasárnap délelőtt 11 órákor ünnepélyes külsőségek között leplezte le Türr István olasz királyi altábornagy, Garibaldi hadsegédének és legszemélyesebb hívének, a régi Magyarország világszerte ismert és kedvelt alakjának síremlékét.

Türr István hányatott, csodás változatokban gazdag életpályája rendkívül érdekes. 1866 őszén az általános amnesztia-rendelet kiadása után került haza Budapestre. Türr István altábornagy a régi losonci személy-pályaudvaron, a mostani józsefvárosi teherpályaudvaron érkezett meg, ahol hívei és tisztelői a főiskolai ifjúság élén ünnepélyes külsőségek között fogadták.

Régi folyóiratok adatai szerint az üdvözlő beszédet gömöri Szentiványi Árpád, később sok éven országgyűlési képviselő mondotta. A főiskolai ifjúság nagy része díszmagyarban, darutollas kalpagokban, lóháton jelent meg a fogadtatásnál. A lovakat az akkor Pesten működő Rencz-irakusztól kölcsönözték. Türr István a fogadtatás után maga is lóhátra ült és a főiskolások bandériuma kíséretében az ünneplő közönség sorfala között haladt a dunaparti Európa-szálloda felé (most a főkapitányság van ott), ahol lakást biztosítottak számára. A népes menet lelkesülten énekelte a Garibaldi-nótát.

Türr tábornok jó anyagi viszonyok között élt Budapesten. Európa-szállóbeli háromszobás lakása valósággal találkozó helye volt a régi Pest számottevő gavalérjainak és bohémjeinek. Lakásának harmadik, úgynevezett Garibaldi-szobájában, minden délelben tizenkét ember számára terítették. A vendégeket a tábornok szeretetreméltó invitálásával a vacsüti és a dunaparti körzón szedte össze. Sűrűn vendégei voltak Ujházi Ede, a Nemzeti Színház népszerű és ünneplott „mestere”, Bernáth Gazsi, Kossuth Lajos örökös tiszteltbeli miniszteri fogalmazója, aki váltig hangoztatta a Garibaldi-szobában a 69—70-es években: úgy érzem, nincs vége a forradalomnak, — továbbá az európai nevezetességű, 340 font súlyú Mohácsi bácsi, aki minden egyes fogásból három adagot fogyasztott el. Mohácsi bácsi kövérsége mellett arról is nevezetes volt, hogy herkulesi természetének áfontjait még életében eladta a budapesti embertani intézetnek. A harmadik gyakori vendég Bizay, „a nemzet bárója” volt, a balatonfüredi strand ismert „arszlánja”, aki még télen is fehér nadrágban jelent meg a pesti körzón.

Sokszor előfordult az, hogy Türr István hetekig külföldön tartózkodott. Bohém társasága

Dorian Terrace és Dorian-filmszínház

9 órákor

6 órákor

Ma szerdán

MACISTE

és az 51-es számú fegyver

Modern kalandor dráma 6 felvonásban.

A főszerepben:

MACISTE

Theil szalámi, Sibiu — Nagyszeben

ilyenkor az Európa szálloda éttermében ékezett, természetesen Türr István számlájára.

Türr István külföldről való visszatérése után nevére fizette ki a sokszor tekintélyes összeget. Régi idők... régi jó idők!...

Váradl búcsujárás

Irta: Zsolt Béla.

Most itt vagyok, lehullt a naptár
Fájáról kétszer a levél,
A múlt, a gazdag és kevély
Elsülyedt, s a jelen kifáradt
Legyen tiéd e vers ma. Várad...

(Egy régi versből).

Van-e árnyék a régi hársa kalatt az elszéledt fiuk forró homlokának? Van-e még pad nézni az augusztusi csillaghullást, sűrű cserjés első csokoládásra, kávéházi asztal gyönyörű vérszerződésekre, hónapos szoba kopasz fala a halhatatlan álmok freskóinak?

A hársak szétterültek s a földet mosák, mint az asszonyok szájrancu szoknyái. Bujkálók köztük, régi sóhajokra fülelek, amelyeknek ott kell reszketniük valahol a zizegő lomvok és az esti szél zenéjében. Én sóhajtottam őket és az én sápadtságom volt a hold sárgasága. Én jártam itt valaha kinlódva, befelé énekelve a jajgatást, láthatatlan ollóval a kezembben, hogy egyetlen mozdulattal lenyisszentssem a lányok nyitott haját. Én döntem a repedt hánesu törzsnek a csillagoknak fordított szemekkel és a haláltkömhöz illesztett láthatatlan revolvért. De voltak boldog esték is és ilyenkor olyan szépeket hazudtam, hogy az igazság irigykedett, mert soha-soha nem lehet olyan szép.

S a pad a kórház előtt, ahol sokszor már egyedül ültem, bizony, egyedül és lestem a hulló csillagokat. Minden csillag külön értelem volt, betűk voltak, amelyeket összeraktam és elplagizáltam a kozmosz üzenetét. Orvul elloptam a szférák zenéjét, az álló csillagok ritmikus pillogását és a meteorok öngyilkos, sisetgő, porrá hamvadó szenvedélyességét. Költő voltam. És már gyakran egyedül ültem szemben a csillagokkal, már egyedül volta triádnyi-magammal és azóta is, a csillagok közelebb vannak, mint az emberek.

S a kávéházi asztal? A világ megváltásának kiterített stratégiai-térképeivel, amelyek föl megannyi sergeant könyököl, petit caporal-ok, akik a tarsolyukban hordják a marsall-botot. Az emberiség, — mondottuk és átfogtuk az öt világrész fehéreit és feketéit egy heroikus öleléssel. — Magyar jövő! — harsogtuk és egy szigorú pillantással lesodortuk a vármegyeháza mohos zsindelytetjét! Társadalmi igazság! — vertük az asztalt és dühös rándulással gyújtottuk meg a rumot a grogcsészéjében. — Dicsőség, hírnév, hívek és ádáz ellenségek — követeltük a sorstól és a hajunk a homlokunkba hullt, tüdővészre és rossz nyavalyára készüldöttünk és egyszer és mindenkorra leszámoltunk azzal a bizonyossággal, hogy sohasem lesz pénzünk.

Talán jobb lenne elkergetni a kísérteteket, talán jobb lenne eltávolítani, hogy a hársak, a csillagok és a kávéházi asztal ma már nem mondanak nekem semmit. Nagy vallató a búcsujárás és a köszöbök nem beszélnek, csak a zarándok jajveszékkel, veri a mellét és elmondja legtitkosabb gondolatát. Most is, itt is csak én beszélek de jobb, ha nem beszélek. A hárs nem a sóhajomtól remeg, a pad a kórház előtt sötét földi gondok obszervatoriuma lett és a régi asztalon nem lehet szellemeket idézni.

Hát mégis? Lehetéges, hogy megöregszünk? Pedig megkísérletem harcolni ellene. Azon reggelen, amikor Váradra készülődtem, találtam meg az első ősz szálát a hajam-

ban. Kitéptem, nem akartam elhozni magammal Váradra, ahol fiatal voltam és önönmagam voltam a legtitkosabb és legmegfejtethetlenebb rejtélye a világegyetemnek. Vagy talán

Szalontán egy földbirtokos agyon akarta verni az anyját a földért

Szalonta, augusztus 12. Városi ember tudja-e mi a föld? A város utcáit vastagon elregezik a földtől kavicsos, meg aszfalttal. Ha néhol kövecses útra szorult földből kizöldül egy szál fű, kitépik, ha zöld fű felbukkan, gondozatlan az utca. Parkokban szabályos mintákba szorítják a termő földet, hogy szagos virágot teremjen és szépen regulázott pázsit fekdjön a járó lába alá. A leigázott föld pedig nyög és zsong az aszfaltjáróm alatt. Milliő atom élet-csirája vegetál és vária az elzárt napot. De ki nem hal itt sem a föld, ez a misztikus csodálatos massa, minden őserő bölesős éltetője. Városi ember nem is képes értékelni a földet, mert nem látja, hogy ad életet. Pedig a föld a legnagyobb zsarnok. Sós, munkafakasztotta izzadságesőpre szomjas és azt akarja, hogy kergesre durvuljon a munkás tenyér. De ha a munka jó volt, ontja a föld az aranykálást, az élet legnagyobb adományát a kenyért adó buzát. Van-e nagyobb gyönyörűség, mint az erő termést rengető földszél szélén megállni. Van-e igazabb, biztosabb vagyon, mint a föld? ... A paraszt földhességét városi ember nem tudja megérteni és nem tudja megérezni a paraszt érthetetlen nagy földszerelmét sem. A földért családi nyugalmat boritanak fel és a deliriumos lázba szédült paraszt a legborzasztóbb bűnre az emberölésre vetemedik néha a földért.

A szalontai tragédia

Sz. család húsz is van Szalontán. Ezért nem írom ki a nevüket. A család fejének az özvegy Sz. nének három családosa fia is van. Egyenként engedte őket útnak kenyérrel a kezükben a gondos anyjuk. Az életben megkeresett vagyon forgácsolódott. De a legnagyobb részt és a házat a legkisebb fiának tartogatta. Amikor az megnősült, a gondos jó anya minden vagyonát még az életében erre a fiára iratta. Egy feltétele volt csak: élete végéig tartsa el szerényen, aztán temesse el tisztességgel.

Az első esztendő nagy nyugalomban telt el. A fiatal emberek, a férfi és az asszony is dolgoztak és este, ha hazajöttek, a tiszta kúria várta őket. Az öregasszony rendet tartott a háznál.

Aztán megjött az első gyerek és a menyecske nem ment többet mezei munkára. Egyre jobban érezte, hogy raita kívül még valaki parancsol a háznál, ha szeretettel is. Az öregasszony helyzete egyre nehezebb lett és amikor már nem bírta a veszekedést, hazahívatta a nagyobbik fiát. Előtte mondotta: — Ha tisztességesen nem bánna velem, visszaveszi a földet. Vért fogott el a fiu szeméit: a földet? De azt nem adja. És amikor a bátyja ehment, nagyon összeverte az anyját. A földért. Megverte, hogy elesett és akkor csizmás lábával a gyomrába taposott...

Az anya szíve

Be kellett hozni Váradra a kórházba. Itt ápolták. Kérdezték az asszonyt, mi történt vele. Nem mondotta. Valami szimpla ürügyet mondott. Hogy leesett a garádjáról, vagy ráesett a teknő.

Aztán hazaszállították Szalontára.

A fiu gyanakodott, hogy elárulta. Amikor megtudta, hogy nem, dacosan dobantott: — Hát annál jobb. És hazavitték a kamrájába. És napokig nem néztek feléje. Az öreg asszony nem panaszkodik. Ugyis meggyógyul, ha nem, amúgy is öreg volt már.

nemcsak azon az egyetlen öszhajszálon mulik, hogy az „élet nem nagy vigalom sehol“. A váradiak bizonyára tudnának még egy-két okot felsorolni.

A fiu lelkében pedig engesztelhetetlen a gyűlölet. A föld szétépte mindent: a fiu szeretetét, a vér kötelékét és elfeledtetit, hogy kinnal szülte, gondnal nevelte az anyja. Ki tudná megmagyarázni, hogy honnan veszi ezt az irtó nagy hatalmát a föld.

Ez a cikk csak azért íródott, hogy egy kicsit is bevilágítsunk a paraszt lelkébe. Ilyen tragédiák mindig voltak és lesznek a földéhes parasztság között. És ezzel a cikkel nem az igazságtévő urak arcát akarjuk egy szenvedő, gyöttrődő öregasszony felé fordítani hiszen az úgy sem kívánna fia büntetését és maga takargatja annak bűnét... Ezt a cikket csak azért írtuk, hogy a városok uralkodó urai kicsit meglassák a paraszt lelkét és megtudják érteni, most, amikor reng alatta a föld és ki tudja az értelmek értelmetlen játékában nem-e akarják kirántani alóla, megértsék, hogy a paraszt tiz körömmel kapaszkodik a földjébe. Hogy megértsék mi a parasztnak a föld. Több mint élet, több mint vagyon, több mint haza. Mindennél több a parasztnak a föld. Hogy meg tudják érteni és ne vegyék azt el tőle, politikából „magasabb érdekből“, ki tudja milyen címenek, hogy ne vegyék el tőle.

(f. s.)

Atlantic mozgó

9¼ órákor

Apollo mozgó

6 órákor

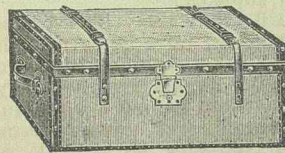
Ma, szerdán utoljára

Civilisation

Az emberek és lelkek küzdelméből merített fantasztikum 8 felvonásban

A háború felkészülése, teljes borzalmas kitörése és végül az áldást hozó béke megteremtésének gyönyörű megjelenítése.

A Clauson akrobata csoport ma lép fel utoljára az Atlanticban.

Gyárunkban, Str. Cuza Voda (Szacs-vay-utca) 18. szám alatt egy külön

detail áruosztályt rendeztünk be elsőrendű bőröndárunk, berendezett kasszáinknak és iskola-táskáinknak eredeti gyári árban való előrusítása céljából. Felvállalunk továbbá mindenféle szakmánkba vágó különleges bőröndárunk elkészítését méretek szerint, úgyiszent vállalkunk javításokat is.

Nagyvárad Bőröndárú és Táskagyár
Str. Cuza Voda (Szacs-vay-utca) 18. szám.

? NIBELUNGEN ?

A színészek nem komédiáztak

Nem tudni, hogy történt, senki se proponálta, magától ment az egész. A függöny még nem ment fel, Berengh az ügyelő, fehér olajoltos kabátban ott járkált a kortina mellett s a függönyhöz békésen csüggesztette le kezében a kötelet. A színpadon volt ugyan némi sürgés-forgás, ott ahol a kastély alkonyatba hulló parkját ábrázolta a szín, az operett előadás ellenére, a nagyhercegség udvari gránátosai között, gyakran civilruhás színészek siettek el. Ni, az arcukról elleledték a masztikot, szájukról a karmint, szemük alól a lilavonalat.

Istenem, miért oly sápadt például Tóth ur, óh hisz erős izmai nem ismerik a betegségeit, csak nincs valami baj? Vagy mit keres oly idegesen a lilalényben Szatyí, a pápaszemes kapi, tán csak nem hányódott el valahova az utolsó előadás sietségében a karmesteri pálcá. Augusztus sokadika van, persze minden bizonyos vakációra készülnek a színészek, urak egy havi jól megérdemelt pihenőre. Hallatlan is, hogy a nyári hőseket végig-játsszák velök. Vakáció, az lesz bizonyosan, egy mondhatni bár küzdelemmel teli, de jól sikerült szezon után, lám a szerelmes színész karján pakk van, amiből kitündöklök a legutóbbi szerep elegáns szürke zakkója. Ah, megható hogyan vigyáz rá, nehogy a festékes díszletekhez érjen, valamelyik kollega titokzatos sietségében lesodorja.

Mindjárt is már fél kilenc, a csengő megszólal, a zene megadja a jelt, ielrepóli a függöny s kezdetét veszi az előadás. De a színpadon senki se mozdul. Egyre többen vannak jelmezesei és jelmeznélküliei, a primadonna hátán hófehér puder van és nincs mosoly az ajkán. Mint egy lárva olyan a kifejtett mozdulatlan arc, csak a szemében ég az atrápin, vagy haddám olyan furcsa, mintha könny lenne az. Mit csinál a komikus? A komikus ott áll egy szegletben nekidőlve a velencei tőkörnek, mely még sokáig fogja dicsérni a díszletfestő tehetségét. A komikus kétrét görbed, mintha egy néger dzsigg második taktusában megkövült volna és köves tekintettel mered maga elé. Mindnyájan itt vannak együtt. A drámai hősnő póz nélkül hallgat, az anyaszínész az orrát törli vörösrre, mintha sirna, a társalgási színész a naivába karol, mily rossz elhelyezés, ej, ki a rendező, négy frakos néma kórta egészen eltakarja őket ha majd felszalad a függöny.

Talán elromlott a csengő? És mit jelent a fosztogató csönd? A nézőtérrel a vaskordinán is átzug az érkező közönség moraja, mi lesz már, mi lesz már, kezdődjön a komédia!

A sűrű csönd mélyebb csöndbe sülyed. Fokként nő a némaság, mint mikor bűvész a kis skatulyát beteszi a nagy skatulyába, a nagyot egy még nagyobbba. Most két előkelő katona a jobb fenékhez lép, egy szemüveges alacsony termetű ur érkezik a színpadra. Mi történik a kastély teremben?

— Halljuk a sugót! A sugólyuk fekete. Talán azért csuklik el minduntalan a szónok.

— Testvéreim... mert testvérek vagyunk közös anyánk a magyar szó szeretéiben... testvéreim... utoljára jötünk itt össze. Holnap sorsa mindenkit

elrepit. Kit erre, kit arra forgatnak a szelek... Nagy viharok rázzák a magyar kultúra oszlopait...

Rémes, rémes! Hol a sugó? A szónok megáll, csak kinyílni a szája, de hang nem jön ki rajta, ily blamázs. Szerencse, hogy nincs fenn a függöny, a publikum nem vesz tudomást róla. Vagy a szónok sir? Sir a szónok. A sápadt kis szemüveges ember, Parlagi Lajos még sápadtabb lesz, megdől, fel kell fogni. Hirtelen atmoszféra kap el száznegyven embert. Olvastam egyszer, hogy egy süllyedő hajón az utasok összegyűltek a szalonban, nem jajveszékáltak, csak hangtalan, néma nagy sirás rázta őket.

Az 1924. augusztus 11-én Nagyvárad színpadán összegyűlt itt a magyar társulat minden tagja, csupán pár buszcsót akartak egymásnak mondani megköszönni a direktor becsületes akarsait, de néhány szó elhangzása után mind a száznegyven embert görcsös zokogás fogta el. Egymást átölelve sirt színész és rendező, primadonna és díszlettologató, kórta és igazgató.

A cinikus szerkesztő s az a néhány újságíró, aki véletlen épp a színpadon forgolódott nem volt kivétel. Megrázó percek teltek el így, ebben a panasztalan, visszafolytani hiába akart kitörő, omló könnyekkel való sirásban. Talán a legvégő vitté magával, a vasfüggöny nem tudta elválasztani a lelkeket s a közönség megértve, hogy a színpadon történik valami, meghatottan felállt: életni kezdte a színgazgatót és a színtársulatot.

Erre a hőmpolygó, zugó ünneplésre magukhoz tértek a lezárt korszak utolsó magyar színészei. Öt perc múlva megkezdődött az előadás. Erős Muki úgy mint husz éve igen minden este odaállt a kórus elé vezetőnek. (b)

Háromszázezer leiel megkárosított kereskedők

Klein Zsigmond kereskedelmi alkalmazott Franck Sándor sepsiszentgyörgyi nagykereskedő unokaöccse, pár nappal ezelőtt több nagyváradai cégnél nagyobb bevásárlásokat eszközölt. Mindenhol rokonára, a sepsiszentgyörgyi nagykereskedőre hivatkozott Klein Zsigmond és csak olyan cégekhez ment, akik üzleti összeköttetésben voltak a sepsiszentgyörgyi Franck-céggel. Hitler Testvérek Zöldfa-utcai kereskedőktől hetvenezer lei értékű árut szállított el Klein Zsigmond. A hetven ezer lei értékű árut eladta 29 ezer leiert Singer Izsó temesvári cégnek, ahol az árut a nagyvárad rendőrség le is foglalta.

Az Adler-testvérek nagyváradai harisnyá áruházából 40 ezer lei értékű harisnyát vitt el Klein Zsigmond. Ezt is eladta aradi és szatmári kereskedőknek olcsó áron. Dickmann és fia kolozsvári cégtől szintén nagyértékű árut vitt el Klein Zsigmond. A

fenti cégek mind Franck Sándor sepsiszentgyörgyi cégnek adták ki hitelbe az árut, csak akkor lepódtak meg, amikor Franck Sándor az elküldött számlákat azonnal küldte vissza, hogy ő sem Klein Zsigmond nevű alkalmazottjával, sem mással nem rendelt hitelbe árut.

A megrémült kereskedők a rendőrséghez szaladtak. A brassói rendőrségnek a napokban sikerült elfogni Klein Zsigmondot és Nagyváradra kísérték, ahol az államrendőrségén töredelmes vallomást tett. Megnevezte azokat az aradi, temesvári és kolozsvári kereskedőket, akiknek eladta az árut. Most szedik össze a detektívek. A sikasztott áru értéke meghaladja a háromszázezer leit. Klein Zsigmondot ma átkísérték az ügyészre.

Az elbocsájtott tanítók fizetése — meg a hitelezők

Sokszor irtunk már azoknak a tanítóknak a sorsáról, akik az elmúlt évben a vizsgán megbuktak és erre fizetésüket beszüntette a tanfelügyelőség, illetve a miniszter. Hónapokig tartott a kálváriájuk, amíg végre gondoltak rájuk is és a miniszter úgy döntött, hogy a fizetésük harminc százalékát utalják ki nekik arra az időre, amíg az új vizsgalábizottság most már végleg nem dönt a sorsuk felett. Ennyi volt, amit hivatalos értesítés alapján mi is leközlöttünk. Az értesítés némi megnyugvást is keltett. Istenem, ma már nincsenek igényeik a magyar tanítóknak, csak éppen élni szeretnének.

De most egy kicsit elhuzzuk a rózsásra festett színpalakat, hogy lássuk mi történt a kulisszák mögött. Ott pedig az történt, hogy a tanítók szeptembertől márciusig defacto nem kaptak fizetést. Hogy mégis élhessenek, — egy krajcárt sem kaphettek persze közben — adósságot csináltak. Harminc-negyven éves tanítói mult minden haszna az volt, hogy akadtak emberek, akik néhány száz leig hiteleztek nekik. Majd megkapják, ha kiutalják a fizetést. Addig csak a busás kamat növelte a tartozást.

Azután a hitelezők örömmel olvasták a lapokban, hogy megkapják a tanítók a fizetést. De csak a hitelezők olvasták örömmel, mert a tanítók bizony nem kapták meg a fizetést. Kiutalták nekik 1924 január 1-től az alapfizetésük harminc százalékát, a mi csak száz leiket tett ki. De nem kapták meg még ezt a harminc százalékot sem 1923. szeptember 1-től december 31-ig járó négy hónapra. Tanítók jöttek be hozzánk és kértek bennünket, nem magukért a hitelezőket, közülük, hogy ők nem kaptak majdnem semmit, annyit semmi esetre sem, hogy most egyszerre minden adósságukat kifizethessék. Hát legyenek a hitelezők egy kis elnézéssel. Talán a vizsga után.

Felvilágosítást kértünk a tanítók fizetésére vonatkozólag a tanfelügyelőségen és ott Barbuscu inspektor a következőket mondotta:

— A múltévi vizsgán megbukott tanítók a fizetésüknek csak harminc százalékát kapták január 1-től. A mult évi szeptemberétől december végéig járó fizetést a számvétségünk nem utalhatta ki, mert a mult évi költségvetésből fentmaradt összeg felett csak a miniszter diszponál, éppen ezért már sürgős felterjesztést intéztünk a miniszterhez és bizonyosra vehető, hogy a legrövidebb idő alatt ezt az elmaradt fizetést is megkapják.

Szóval meg fogják kapni a tanítók rövidesen az elmaradt fizetést is. Ezt a rövid időt már bevárhatják a hitelezők is.

Pamut és cérvaszknak a legjobb minőségben Leitner Máriónál.

? NIBELUNGEN ?

Ne mulassza el megvenni az

Áller Képes Cs

KAPHATÓ MINDENÜTT

ÁRA 20 LEI

Dr Bernády György ünneplése

A magyar kisebbségi politikai élet egyik vezéralakja, dr Bernády György volt főispán, kamarai képviselő a napokban tért haza marosvásárhelyi otthonába Herkulesfürdőről, ahol régi súlyos betegségre keresett gyógyúast. Megerősödve, régi energiájának teljes frissességében érkezett haza Bernády György, akit ez alkalomból vasárnap régi barátainak s tisztelőinek egész serege kereste fel. Vasuton, autón az ország csaknem minden részéből érkeztek ez alkalommal a székelviek városába. Az ősz, de még teljes szellemi erejében levő dr. Barabás Béla nejevel, Zima Tibornéval és Zima aradi képviselővel autón érkeztek. Szabolcska Mihály költő Temesvárról, dr. Paál Árpád, a Magyar Párt alelnöke, Nyirő József, Sulvok István újságírók, dr. Groisz László szerkesztő Kolozsvárról, dr. Szele Béla szerkesztő Brassóból, Peredy György újságíró Nagyváradról, gróf Bélyi Kálmán és Ugron András ny. főispán birtokaikról, dr. Arkosy Jenő ref. lelkész Nyárádszeredáról, Bárdos Péter kisgazda Magyarfenesről és Kuthy Károly székely kisgazda Szentgericéről érkeztek Bernády ünneplésére, akikhez Marosvásárhelyről Bürger Albert eváros, az ottani iparkamara elnöke, Keleti Péter cukorgyári igazgató, Orbán Balázs Marostordavármegye volt főjegyzője, lapszerkesztő, Sényi László cs. és kir. kamarás, volt fregatt kapitány lapszerkesztő, dr. Hajdu István ügyvéd szerkesztő, Kovács Elek, Morvay Zoltán lapszerkesztő, Osváth Kálmán író, dr. Sebestény Miklós ügyvéd, Jercss Béla apátplébános, Tóthfalussy József ev. ref. esperes, a Kemény Zsigmond társaság elnöke és dr. Szoboszlav László ügyvéd csatlakoztak.

A vendégeket Bernády öt és fél éves bájos kisleánya, Györgyike fogadta, aki egyuttal minden megjelentet fényképével ajándékozott meg. A képen Bernády életének megaranyozó öröme magyar ruhában van megörökítve és kedves sorokban a maga és szülei nevében köszöni meg a szeretettel teljes látogatást.

Dr Bernády György látogatóit gazdag ebéddel vendégelte meg, amely az esti órákig tartott és more patrio számos felkösönt hangzott el. A távollevő Ugron Istvánra, a Magyar Párt elnökére Bernády György ültette poharát, míg a házigazdára és főképen a felülmúlhatatlanul figyelmes és kedves háziasszonyra, a magyar uriaszonyok e mintaképére, több lelkes felkösönt hangzott el.

Nem volt politikai ebéd, de a politikai vezér házában elkerülhetetlen volt, hogy néhány szó ne essék politikáról is s arról az aktivitásról, ami a Magyar Párt szeptemberi közgyűlésén fog megnyilvánulni s amely előreláthatóan a párt egész belső életére és munkásságára nagy kihatással lesz. Este egyik vendéglőben gyűlt össze ismét teljes számban a vendégsereg, amely csak a késő hajnali órákban oszlott szét.

? NIBELUNGEN ?

UJDONSÁGOK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Strada Printul Carol (volt Szilágyi Dezső-utca) 6.
Kiadótulajdonos: Sonnenfeld Adolf Részvénytársaság
Telefon 28.

Előfizetési díj helyben egész évre 600 lei, félre 300 lei, negyedévre 150 lei, egy hóra 50 lei; vidéken egész évre 720 lei, félre 360 lei, negyedévre 180 lei, egy hóra 60 lei.

Előfizetéseket és hirdetéseket elfogad a kiadóhivatal és a Hegedüs Hirlapiroda, (Telefon 13—01.)

Igaz könnyek a szinpadon...

Vannak szavak, amit csak könnyekkel lehet kifejezni, de a könnyek igaz tolmácsolására oly gyáva és szegény a szó. Ezt érezhette valahogyan tegnap este Parlagi Lajos, ez utóbbi huszonnégy órában még a nagyvárad magyar színház igazgatója, amikor hétfőn este — előadás kezdetén — megjelent a tájban T. Pogány Janka és Jósika Mici. Két oldalt karon vették a sápadt, meglepett direktort és le kísérték a szinpadra. A háttérben az esti előadás kulisszája: a messi végtelenbe elmúló alföldi róna és a deszkákon társulatának tagjai: mind egy szálig.

Előadó személyzet, kardalások, diszletozók, munkások, szufita-tologatók, inspekciós tűzoltók és szerényen mögöttük néhány szinpadra került idegen civilek. Egy-két újságíró. Nem volt ez jubileum, előkészített ünnepség, hivatalos bucsu. Csak megberregt a jelenésre hívó villamos-csengő és olyan szivekbe maró harangszava volt. Különös és szokatlan muzsikája volt ennek a csengőnek. Riasztott, vibrálva berregt, mintha sírt volna és a két színész megindult hangjára és megjelent a deszkákon némán, sápadtan a távozó kenyér-ado gaza.

Ma még az, holnap az sem, csak egy ember, egy igaz ember, aki harmadesztendővel ezelőtt idejött rajongó lelkesedéssel, csupa akarattal, nemes hittel. Ma üresen, belül vérző szívvel áll meg, ajkait összeszorítja, hogy ki ne repüljön egyetlen panaszos hang. Csak lágy, könnyes tükrű szeme mondja:

— Mit akartok tőlem... Hiszen már semmi sem vagyok nektek, csak egy ember...

Ugy van. Emberek állottak ott egy ember előtt. Szép szavak, méltató dicséret, szíves és megatott igazságok, melyek Hetényi főrendezőnek szavaiból kivirágzottak. Háromesztendőbe vésett kemény élet, nehéz és gyönyörű munka. Mind-mind nemes valóság. Istenem, de hol kullog már az ötvöztött szónak illata, mikor birtokba veszi uralmát a csönd, a szívek kulcsa. Ritka időkben fordul egyet az őszinteség lakatján és belül megpattan egy húr. Hol vagy már szívdarványos, mosolygó szó, mikor a könnyek jönnek? Lopya, egy-egy lepergő szikrája a szívek, aztán attórt a zsilipeket és ott, a talmi zokogások földjén meg-erednek az igaz könnyek forrásai és lesodorják az élet fölkezt hamisfestekeit az arcokról...

Nem volt ez jubileum, előkészített ünnepség. Mélységes, szomorú negyedóra volt. Az utolsó negyedóra, ahol az emberi könnyek beszélték egymással.

És a berregő csengőszó a leeresztett függönyön át kilophatta szavát a zsúfolt nézőtérre is. Mert állott a földszint, kihajolt a páholy, előre jött a karzat és egy hosszú-hosszu felvonásköz pergő ünneplésében állott sápadt, vértelen ajakkal, szótlanul, a távozó igazgató...

Parlagic Lajostól elvehették a váradi színházat, de az a koncesszió, mely a szív tollával és az emberi könnyek tintájával írta be nevét a váradi magyar színház történetébe, örökké az övé marad...

* Biharpuspökibe 100 lei a menetjegyiroda autója az utas lakásáról.

* Hivatalosan cáfolják a kölcsön meghiusulásának híreit. Bukarestből jelentik a Rador: Hivatalosan felhatalmazták a Radort annak publikálására, hogy a lapoknak a külföldi kölcsön meghiusulásáról szóló híresztelése nem felelnek meg a valóságnak. A kormány az első napon visszautasította a petróleum-szindikátus javaslatát úgy, hogy a lapokban jelzett további alkudozások nem történhettek meg. Ideje volna, az ország érdekében, hogy a sajtó szenzációs jelentései e kérdéssel kapcsolatban megszűnjenek. Bratianu pénzügyminiszter az Argusnak kijelentette, hogy nem külföldi kölcsön szerzése céljából utazott Londonba, de ha kedvező feltételek mellett ajánlanának pénzt, úgy elfogadná azt.

* Bródy Sándor állapota válságos. Budapestről jelentik: Bródy Sándor, a kiváló magyar író állapota válságosra fordult. A szívbeteghez tudóvizényo járult.

* Új zongoraművész és tanár Nagyváradon. Amint értesülünk dr Horváth Dezső, az országos nevű kiváló zongora-orgona-művész és zeneszerző, aki Magyarországon és Romániában számos nagyszerű önálló hangversenyt adott, Déváról Nagyváradra költözik, hogy művészeti és zenepedagógiai képességeit szélesebb körben fejthesse ki. Dr Horváth vérbeli muzsikuss családból való, amely rokonságban van Chovan és Szendy családjával és hivatta van, hogy ez európai nevi muzsikusk művészi tradíciót ápolja és a jövő generációnak tovább adja. Horváth az egyházi zenét is intenzíven kultiválja és zenetörténeti, esztétikai előadásokat is tart a nagyközönségnek úgy, hogy itteni művészeti munkássága nyereséges: lesz fejlett művészi életünknek.

* Személyi hírek. Jól értesült forrásból jutott tudomásunkra, hogy Harun al Raschid török nagyherceg Romániába érkezik és ide való utazásában Nagyváradon fog tölteni néhány napot. Az illusztris vendég érkezését egész Nagyvárad közönsége nehezen várja. Harun al Raschid négy napig fog Nagyváradot tartózkodni.

* Felrobbant egy amerikai municiógyár. Newyorkból jelentik: Kenessey állambeli Waschvailleben a kormány municiógyára felrobbant negyvenöt millió font puskaapor a levegőbe röppött. Nagytávolságban a házak megrongálódtak, ablakok betörték. A lángok több száz méter magasba csaptak. A kár huszmillió dollár. Az áldozatok száma ismeretlen.

* Férfi és női fehéreműek leszállított árban Schlésinger és Jung-cégnél, Avram Iancu (Kossuth)-utcán szerezhető be.

? NIBELUNGEN ?

li Hetilapjának a legközelebb megjelenő számát!

Kiadóhivatal és szerkesztőség Budapest, V., Deák Ferenc-u. 14.

* **Orvosi hír.** Dr. Bársony Vilmos szülész nőorvos hazaérkezett. Redeléseit lakásán, Rimanóczy-u. 14. sz. alatt d. e. 10-12, d. u. 3-6-ig megkezdte.

* **Széles Gábort felmentették az okirathamisítás vádjá alól.** Teljeen alaptalanul Széles Gábort, a katonai ügyosztály vezetőjét okirathamisítással vádolták meg és a vád az volt ellene, hogy Weisz Bernát szabósegédnek hamis katonai okmányt adott. Tegnap tárgyalta ezt az ügyet a Nesselrode-Papp tanács. Széles Gábor a vallomásában előadta, hogy Weisz Bernát 1923 végén megjelent előtte és kijelentette, hogy katonai ügyét kívánja rendezni. Weisz igazolványt hozott a bejelentő hivataltól, hogy 1913 óta Nagyváradon tartózkodik és a sziguranca is-résitette a katonai ügyosztályt, hogy Weisz nem szerepel az idegenek nyilvántartásában. Ennek alapján sorozóbizottság elé állították és ott kapott Weisz Bernát okmányt. Ugyanígy vall a Weisz Bernát apja, Ignác, aki visszavonja a rendőrség előtt tett vallomását és kijelenti, hogy nem adott pénzt Szélesnek. A vallomások alapján a bíróság Széles Gábort felmentette a vád és következményei alól. Nem találták bűnösnek Weisz Ignácot sem, Weisz Bernátot azonban, aki nem mondotta meg a hatóságok előtt, hogy magyar állampolgár volt, három havi börtönrre ítélték. Széles Gábor ellen még fegyelmi eljárás is folyik, azonban bizonyos, hogy a bírói ítélet után a fegyelmi bizottság is rehabilitálni fogja.

* **Eljegyzés.** Sajóvíti Elvirát eljegyezte Rafael Sándor Csikszeredáról. (Minden külön értesítés helyett.)

* **Allampolgársági állatmese.** Románia és Magyarország határán, a selmegei zónában két menekült nyúl találkozik össze. Az egyik Magyarországból jön, a másik Romániából. Ijedten néznek egymásra. Megszólal a magyarországi:

— Én azért menekülök Magyarországból, mert drága az élet, mindennek nagy ára van, emellett sok az eső, és hallom, nálatok ősön lehet élni. De te miért szökölsz Romániából?

Azt mondja a romániai nyúl:

— Tudod, kérlek azért, mert nálunk elrendelték, hogy az összes őzekek le kell lőni.

— Na, és te nem vagy őz, hanem nyúl.

— Igen ám, de amíg én be tudom igazolni okmányokkal, hogy én nyúl vagyok és nem őz, addig lepuskáznak.

* **Hat hónapi börtön betörésért.** Horváth Gyula Szent János-utcai fogtechnikushoz július 17-én éjszaka álkulccsal betörték és 35 ezer lei értékű aranyékszert loptak el. Horváth másnap végigjárta az ékszerészeket, hogy letartóztathassa a tolvait, ha oda ékszerrel vinne eladni. Eppen Boros ékszerészhez ment be, amikor ott látta Demian Ferencet, aki egy gyűrűjét akarta eladni. Azonnal letartóztattatta. A vallatásnál Demian elmondotta, hogy pék volt majd pincér, de tönkrement és végső kétségbesésében, hogy kenyeret vehessen, azért lopott. Nesselrode bíró tanácsa tegnap tárgyalta az ügyet és Demiant hat hónapi börtönrre ítélt.

* **Megjött a vámtarifa a Hegedüs Hir-lapiródába.** Ára 50 lei.

* **Új manometer, telefonkészülékek** izzólámpa minden feszültségre és alakban, nagyban és kicsinyben. Manometer javítását, telefon és villanyszerelést, eszterga és minden fémipari munkát szolícíron készít Rajz Andor electromechanikus. Szalárdi-utca 9. sz.

MILKA SUCHARD
TISZTÁN ALPESI TEJ, KAKAO ÉS CUKOR.

* **A belényesi állatkiallítás.** Belényesben tegnap zárlott le az állatkiallítás. Hasas Sándor főállatorvos lelkes beszédében buzdította a megjelenteket tenyésztésre, az állatok ápolására és a háziállatok szeretetére. Kiosztottak 15.000 lei jutalmat a községek között, amelyek szép tenyészállatokat hajtottak fel. Belényes és Tárkány ezáltal ebben. A kiállítás után hét állatorvos Rézbánya környékén kutatót a kolumbácsi legyek lárvái után, de a Sebes-Körös mentén uralkodó esőzések miatt lárvákat nem találtak. Valószínű, hogy a nagy vízáradások a kavicsokkal együtt a lárvákat is el sodorták, kivéve a rejtett helyeken levő lárvákat.

* **Továbbképző tanfolyam az Orsolya-zárdában.** A leányok házias nevelésére óhajt gondot fordítani az Orsolyák továbbképzője. Eppen azért nem annyira az elméleti, mint inkább a gyakorlati tárgyakra fordít főgondot. Háromágú tanfolyamot nyitnak: háztartási, ipari és művészeti. Két évig tart és kindegyiknek vannak valódi, háztartással és iparral egybekötött elméleti tárgyai. Az első év a kezdők, a második a haladók tanfolyama. A háztartási ágban a növények rész vesznek a tanárnők vezetése mellett minden gyakorlati munkában. Tehát főznek, sütnék, takarítanak, mosnak, vasalnak, varrnak, művelik a kertet, gondozzák a virágokat és gyümölcsfákat, gondozzák a baromfiakat, sajátja és vajja dolgozzák fel a tejet, végül fonnak, szönyegeket és mindenféle csipkét készítenek, batikolnak, gazdasági és háziipari munkát végeznek, éneket, zenét stb. tanulnak. Az ipari ágon elméleten és rajzon kívül az I. év gyakorlati tárgyai a fehérnemű szabás, varrás, díszítés és vászonszövés. A II. évben a felsőruházás szabását és varrását, kalap- és virágkészítést sajátítják el. Mindkét évfolyam melléktárgyai: szőnyeg, csipke, finom kézimunka, tömött állatok stb. készítése, batik, slöjd, ének, zene stb. A művészeti osztály vezetője: Lestyán Béla festőművész, aki tanít rajzot, festést és művészettörténetet is. Jelentkezni lehet az Orsolya-zárdában Károly herceg (v. Szilágyi Dezső) utca 1. augusztus 20-ig, mindennap 12-1ig és 4-5 óra közt Mater Emiliánál.

* **„KEGYELET” a Sas alatt.**

* **Ültöző asztala hiányos, ha nincs rajta Brázy kölnivíz.** Kapható mindenütt.

LEGUJABB

Diadalmenetben vonult Radics Zsgrádba.

Radicsot, a Moszkvából érkező horvát pártvezért hatalmas tömeg várta a zsgrábi pályaudvaron. A diákok a váluken vitték Radicsot lakásáig, ahol a tömeg lelkes óvációjá fogadta. Radics egyelőre távol marad az aktív politikától és nem megy Belgrádba.

A német pénzügyminiszter továbbra is Londonba marad

Londonból jelentik: Lapjelentések szerint Luther német pénzügyminiszter a konferencia zárójegyzőkönyvének aláírása után Londonban marad, hogy a bankárokkal a német kölcsönről tárgyaljon.

Párisból jelentik: Boncous képviselő, aki a kormány megbízásából tanulmányozta Németország katonai ellenőrzésének kérdését, referált Herriotnak.

TÖZSDE

Zürich, augusztus 12. Nyitás: Newyork 529 háromn., London 2413, Páris 3015.

BUTORNAGYELARUSITAN
augusztus 15-ig minden elfogadható árban
augusztus 15-től **Bécsi Butorkiállítás**
BÜCHLER MARTON Nicolae Iorga (Zöldfa-utca) 8 szám

Bukarest 245, Budapest 0.0069 fél. Bécs 0.0074 háromn., Prága 1572 fél. Milanó 2398 háromn., Berlin 10 0-a 125.

Bukarest, augusztus 12. Zárlat. Devizák: Páris 1242, London 997, Newyork 219, Róma 994, Zürich 41.40, Bécs 31 egy., Prága 650.

Valuták: Font 990, frank 1250 svájci 42, lira 990, dinár 265, dollár 217, osztrák 32 egy., magyar 29, szokol 650.

Zürich, augusztus 12. Zárlat: Berlin 10 0-a 127. Amsterdam 207.12, Newyork 530, London 2413, Páris 2940, Milanó 24, Prága 1572 fél, Budapest 0.0069 fél. Belgrád 661 fél, Bukarest 245, Bécs 0.0074 háromn.

Budapest, augusztus 12. A keddi értékpapírpiacl zárlat: Angol-Magy. 52 fél, Magy. H. 605, Osztr. H. 258, Allamv. 540, Keresk. B. 1360, Belv. Tak. 3970, Pesti H. 3970, Borsod-Misk. 137, Beocsini 1025, Köszén 3350, Urikányi 1050, Glubusz 34, Salgó 615, Fegyver 1545, Ganz-Danub. 3200, Láng 136, Danica 120, Izzó 730, Borsodi szén 135, Ujlaky 150, Cukor 2800, Österm. 234, Rimia 72, Phöbusz 44, Ganz-V. 1530, Lipták 14 fél, Égisz 33, Ofa 565, Nasici 2550, Tröstz 140.

Budapest, augusztus 12. Gabonapiac-zárlat. Budapesti buza 420-425, tavalyi tiszavidéki 425-427 fél, rozs 355-360, takarmányárpa állomáson 370-390, nehéz árpa tiszavidéki, tiszántúli 420-430. Őszi korpa 260-265, közraktári zab 395, morzsolt kukorica 350-360 dunántúli állomáson, Budapestén 390 ezer korona.

? NIBELUNGEN?

Sürgösen eladó modern magánház

heköltözhető 4 szoba, hall, minden mellékhelyiséggel, nagy telekkel vagy anélkül.

Cím: Calea Regele Ferdinand (volt Rákóczi-ut) 30. szám alatt jobbra.

ÜVEG, PORCELLÁN
LÁMPA ÉS TÁBLAÜVEG GYÁRI
RAKTÁRA, ORADEA-MARE - NAGYVÁRAD
STRADA NICOLAE IORGA (ZÖLDFÁ) UTCA 13.

MOZI

— **Maciste a Dorrian Terrasseon.** Ma, szerdán kerül bemutatásra a Dorrian Terrasseon egy modern kalandor-dráma, amely a mai nagyvárosi élet összes bűneit a modern szélhámosok életével mutatja be. Egy amerikai szélhámos egy milliomos leánynak a vagyonát lopja el és a gyanu a leány udvarlójára hárul és azt ártatlanul le is tartóztatják. Maciste, akinek barátja az illető, hosszas és nehéz munka után kinyomozza a valódi tettest és barátját kiszabadítja. Az izgalmas film ma, a 6 óras előadásán a Dorrian-filmszínházban, 9 órakor a Dorrian Terrasseon kerül bemutatásra. Jön: Chaplin.

— **Atlantic és Apolló mozgók.** Ma utoljára megy a nagy sikert aratott „Civilization”. A háború felkészülése, borzalmas kitérője és lefolyása és végül az áldáshozó béke megteremtésének jelenetei gyönyörűen vannak megrendezve. A Clauson akrobata-csoport ma vendégzerepel utóljára. Bátran állíthatjuk, hogy azt az általános tetszést, amit sikerült kivívnia, méltán megérdemli, mert valóban ritka ügyességnek adja tanujelét minden számában.

— **Sik Rezső** vendégzereplése iránt a legszélesebb körben mutatkozik érdeklődés. Sik Rezső személye mellett a váradi színház olyan erősségeit, mint T. Pogány Janka, Kertész Mancsi és Galambos Elemér sikerült felépítésre megnyerni s úgy a szereplők, valamint a kitűnő Grand Guignol vigyátek, a Nagyherceg, kellő biztosítékai a legteljesebb sikernek.

SPORT

Hét díjat nyertek a váradi uszók Szovátán

Mária királyné osztotta ki a díjakat

A nagyváradi Törökvis sportegylet úszógárdája Erdélyszerte ismert nagyszerű uszókából áll. *Sonnenfeld* Andor, az úszószakosztály agilis vezetőjének útmutatása mellett trenírozott a sok fiatal uszó és a sportszerű nevelés meghozta a fáradságos munka gyümölcsét: ma már a Törökvis úszógárdája méltó ellenfele az ország bármely úszóbajnokának.

Vasárnap Szovátán országos bajnoki verseny volt, amelyet a Marosvásárhelyi Sport Egylet (M. S. E.) és a Marosvásárhelyi C. F. R. rendeztek. A versenyen a nagyváradi Törökvis uszói hét első és két második díjat nyertek.

A versenyen megjelent Mária királyné és kísérete is és nagy érdeklődést tanúsítottak az izgalmasan érdekes mérkőzés minden fázisa iránt. A verseny végén a győztes uszóknak Mária királyné adta át az értékes és szép díjakat.

A mérkőzés részletes eredménye a következő:

50 m. fő sprint: I. Schulmeister, II. Cosma Julian C. F. R., III. Darson M. S. E.
50 m. mell ifj: I. Lánzy, Tör. 43.3, II. Ciune M. S. E., III. Nagy M. S. E.

100 m. sprint ifj: *Felicesz* III. Tör., 1.27, II. Csizsár M. S. E., III. Ciupe C. F. R. Mures.

100 m. hát fő: *Devich*, Tör. 1.40, II. Fodor M. S. E.

100 m. mell fő: I. Farkas, Tör. 1.34.

100 m. gyors fő: I. Schulmeister, M. S. E. 1.26, II. Sugár, M. S. E., III. Gnädig, M. S. E.

50 m. hát ifj: Csizsár, M. S. E. 43, II. Lánzy, Tör., III. Ciupe C. F. R. Mures.

450 m. vegyes staféta: I. Tör. (Farkas, *Devich*, *Felicesz*, Pollák).

400 m. fő Medvető bajnokságért: I.

Jonescu, Bucuresti, II. Csizsár, M. S. E., III. Pollák, Tör.

4x50 sprintstaféta: I. Tör. 2.22, Pollák, *Felicesz*, I. *Felicesz*, III. *Devich*.

200 m. fő: Sugár M. S. E. 3.28, II. Mána M. S. E., III. Nagy M. S. E.

50 m. ifj. oldal: I. Beszterczev M. S. E., II. Gnädig, M. S. E., III. Erich, C. F. R.

A TEVE

REGÉNY

34

Írta: LAKATOS LÁSZLÓ

Néhány nap múlva. Egy kis levél a feleségem íróasztalánál. Nyitott és ott felejtve...

„Nem! Én rem akarom többé tudni, hogy hol a Fő-utca. Akkor hívtam volna, amikor nem volt senkim és semmim. De te akkor cserben hagytál gazember!... Az uramat sem szeretem. De...”

Természetesen (de hiszen az annyira hozzá is tartozik a gyáva, a lopakodó természetemhez), nem szoltam semmit sem. Úgy tettem, mintha semmiről sem tudnék. És különben is nem mertem ma Ilonához szólni. Tegnap este volt egy kis jelenetünk, nem sok, de az első kellemetlenség hónapok óta. Karácsony előtt vagyunk és ő azt akarta, hogy utazzunk két hétre a Semmeringre. Meg kellett tagadnom. Itt még nem tartunk. Talán jövőre ilvenkor, de most még nem. Azért, hogy van újra lakásunk, pár bútorunk, neki néhány ruhája és valamicske a bankban — ezt még nem szabad. Majd! Ha lehet. De ha ma kezdem újra a régi tempót, akkor tavaszra mehetünk vissza a Stáció-utcaiba, a két szoba, a hideg főzések vacsorára, már pedig az én koromban onnan lefolyóbb ha egyszer van vissza.

Megmordtam ezt neki. Ő végig hallgatott komolyan. Nem örömmel, de nem is gyűlölettel. Itt akár be is fejezhetük volna. Az én ostobaságom volt, hogy a végén kicsit fölényes-félén megkérdeztem tőle:

— Hogyan van az kérem, hogy ott kiinn a Stáció-utcaiban, amikor csak fél darab kenyér jut együnkre, sosem kért egy második felet, most pedig, hogy egy kicsit újra lélegzünk, már megint Semmering és utazások...

Ez éppen azért van, — felelte — mert újra lélegzünk. Akkor nem lélegzettem és vak voltam és süket. Nem voltam ember és nem voltam asszony, csak a szegénységemet éreztem és a fáradságomat de a testemet nem. Hús, vér, rajta bőr. És be akarok hozni mindent. Sokat, amit elmulasztottam. Még többet, mint amennyit mulasztottam.

Ez tegnap volt. Ma egész nap nem szoltunk egymáshoz estig. Estel Együtt vacsoráztunk. Feketekáv és ő megszólal — végrel — tegnap este óta először.

— Igaz, — mondotta, — telefonozni kellene Erdősnek.

— Te... essék?

— Hiszen a multkor abban maradtunk, hogy meghívjuk őt vacsorára. Vagy már nem emlékszik?

— De emlékszem és ha parancsolja...

Kívette számból a szót.

— Nem, majd magam telefonozok neki. Hiszen ő maga mondta: „Még kedvesebb volna, ha az asszonyka telefonozna”. Nem?

— De igen. Így mondta. Szórol-szórola így mondta.

— Helyes. Holnap telefonálok neki.

Persze egyedül aludtam ezen az éjszakán. Egvedül aludtam és álmodtam — Elemer Miklóssal.

Amikor Erdős úr a héten már másodszor vacsorázott nálunk, a fekete és a konyak közt hanyagul odavetette:

— Kedves volna, ha karácsonykor két

hetet töltenék a Semmeringen. Nagyságos asszony nem is tudja, milyen boldogság lenne, ha a vendégem lenne...

— Természetesen az urammal. Így gondolja?

— Természetesen.

És Erdős úr koccintott felém.

— Szervusz pájtás, — mondta és a szeme jóllakott, pajkos, kicsit ingerkedő mosolyt küldött felém.

Azontúl tegezett engem.

De én is őt.

XXXIX.

Ezen az éjszakán pedig megint nem tudtam aludni. Ujra a régi kín sötétében fetrengeni órák hosszatt nyitott szemmel, aztán ki az ágyból, papucsba fel-alá a szobában, emésztő topogás és közben gondolkodni. Megvert engem az Isten ezzel a gondolkodással. Én nem szeretek gondolkodni, nincs is rá tehetségem, de kell; minden nap újra és mindig magamról. Hogy unom már ezt a témát: magamat és hogy szeretnék már békét hagyni magamnak. De nem lehet. Mindig új helyzetek olyan váratlanok és meghökkentőek. Nevetséges, hogy mennyi dolgot tud adni egy ember önmagának.

(Folyt. köv.)

A nagyváradi izraelita hitközség temetési osztálya.

A nagyváradi izraelita hitközség temetési osztálya ezennel pályázatot hirdet a Rulikovszky-úti temetőben rendszersített temetői állásra. Az állást a folyó évi november hó 1-én kell elfoglalni.

Pályázhatnak, akik kerteszethez, illetve sírpoláshoz értenek. Személyi adatok megjelölését, esetleg okmányokat kérünk. A pályázatok a hitközség Prințul Carol (Szilágyi Dezső)-u. 11. sz. alatti irodájába legkésőbb folyó évi szeptember hó 1-ig beadandók. Bővebb felvilágosítást pályázni szándékozók a hitközség irodájában nyerhetnek.

Nagyvárada, 1924. augusztus hó.

A nagyváradi izraelita hitközség temetési osztálya.

Árlejtési hirdetmény

A Nagyváradi orth. izr. hitk. árlejtést hirdet építési munkálata f. évi aug. 17. délelőtt 11 órai határidővel.

A terv és feltételek, Zárda-u. 2 szám alatti emeleti hitk. irodában megtekinthetők, hol másolatok kaphatók és hol az ajánlatok beadandók lesznek.

Előjáróság

Consiliul oraşului municipal Oradea-Mare. (VI.) Secția tehnică.

Hirdetmény

A városi tanács elrendelte, hogy a Strada Coşbuc (Szalárdi-utca) kocsiútja a Mária királyné-téről az Alapi-utcaig aszfaltburkolattal láttassék el. Eme munkák vállalati biztosítására folyó augusztus-hó 29-én délelőtt 10 órakor a városháza tanácstermében a város árlejtési bizottsága zárt ajánlati nyilvános versenytárgyalást fog tartani.

Az ajánlatokat zárt és lepecsételt borítékban az árlejtés hatánapján délelőtt 10 és 11 óra között kell a bizottságnál átadni. Ugyanott tartozik az ajánlattevő az ajánlati összeg 5 %-ának megfelelő bántárpénzt a bizottsági elnök kezeihez lefizetni.

Ajánlatot csak a műszaki osztállynál díjtalanul beszerezhető ajánlati úrlapon lehet tenni, ahol a munkákra vonatkozó felvilágosítások a hivatalos órák alatt megtudhatók.

A munkákat a felhívástól számítandó 7 napon belül az ajánlattevő megkezdni és 30 munkanap alatt befejezni köteles.

Oradea-Mare, 1924. augusztus 12.

Köszeghy József
ingenier-şef, consilier tehnic.

A legkisebb hirdetés ára 30 lei

A NAGYVÁRAD APRÓHIRDETÉSEI

Egy sor ára 3 lei, vastag betűs 6 lei

✕ Levelezés ✕

Fiatl. magas leány nagyon intelligens emberrel levelezne. Jelige: „16 lesz”. 275

✕ LAKÁS ✕

Egyszobás lakás azonnal átadó. Két szobás ültethetőséggel. Butorozott szobák, átadó lakrészek kapatok Balázsnénál. Telefon 815. N. Jorga Zöldfalu-utca 21. 279

Csinosan butorozott szoba egy vagy két magános nő részére kiadó. Cim a kiadónivaltalan 284

✕ Alkalmazás ✕

Nagyvárad Népszövetségi Munka Igazgatóság szeptember hó 1-re ültetvezet keres, feltételek megadhatók a Str. Prințul Carol (Szilágyi Dezső-u.) 5 sz. alatt levő irodába d e 9-10-ig, d. u. 5-7-ig ugyan oda adandó be az ajánlatok. Kelemen Kálmán ügyvezető igazgatóhoz. 281

Mindenek, ki a főzéshez is ért azonnali belépésre felvétetik. Ertekezhetni Str. Cruci (Kereszt-utca) 2 az üzletben.

Perfekt német gyors és gépirónó keres azonnaltalra vagy későbbre állást. Cim Hegedűs Hirlapirodában. 281

Művelkedő nőien fiatal ember állást keres. — Vitékre is. Cime Hegedűs Hirlapirodában. 283

Fehernemű varró nő fehérnemű varrást vállalkozóknál is olcsón. Cim Rottené Str. Cogalniceanu (Váradi Zsigmond-u. 15. sz. 280

✕ Adás-vétel ✕

National kassza alig használt teljesen jó eladó. Cim Hegedűs Hirlapirodában. 264H

Bizományba elfogadok porcelánt, kézmunkákat, fehérneműt. Szász, Rákóczi-ut 30. jobbra. 623 H.

Eladó nagyon szép kézmunka stórok, függönyök, abrosz szalvétával, milliók, zsebkendők, aranyterítő, montrozatlan diványpárna füle csipke és betét, álló lámpához szép ernyő. Reg. Ferdinand (Rákóczi)-ut 30. jobbra Szász. 621

Eladó egy ház a Bunyitailiget közelében. Ertekezhetni Bunyitailiget 20. 95

Eladó ház beköltözhető lakással, Lakatos-u. 3. Ertekezhetni dr. Roxin. Bunyitailiget-u. 6. 240

Pianinót keresek bérbe. Cim a kiadóban. 274

Eladó egy férfi és női ülőhely Zarda-utcai zsidó templomban. Ertekezhetni Steinschreiberné fodrász üzletében. 276

1 nagy és 1 kis tatelep eladó. Humanitas, Strada Alexandrii 11. 277

Házak eladók. Házaladás, megbízásokat vállalunk. — Kétszobás megismerünk. Magánpenzeket, jutalékkal kifizetjük, Adásvételi R-1 Parcul Traian 12. Ertesítés délután. 5

legolcsóbb a készítőnél
Esőernyő
Rosenberg Testvérek
N. Jorga (Zöldfalu-u.) 8
Behúzás gyorsan készül

DENGELEGI ÁRMIN

Bádigos és vízvezeték szakiparos

Vízvezetési felszerelésekben

állandó nagy raktár

Központi lerakat: Telep:
Strada St. Ladislau 17. Strada Clujului 44.
(Körös-utca) (Kolozsvári-utca)
Telefon sz. 6-71. Telefon sz. 5-79.

Kolozsvár főterén

legszebb helyen megfelelő ültethetőséggel rendelkezem. Megfelelő tőkével, összeköttetésekkel és szakismerettel rendelkező

társat keresek

egy női divatruház, esetleg más üzlet létesítéséhez.

Ajánlatokat „Szakismeret” jeligére a Lloyd Express hirdető vállalat, Kolozsvár továbbít.

Szőnyeg ocassió

Sikerült megvennem egy tétel gyönyörű, szép kisebb-nagyobb valódi perzsa szőnyeget melyeket olcsó árban elárulitok

Sternberg I. régiségkereskedő, Kishidő

Eredeti LÁNG gyártmányu 50 HP. 1924. évi modellű fekvő uj

Diesel-motor

teljes felszereléssel raktárunkról szállítva azonnal kapható, esetleg kedvező fizetési feltételeket nyújtunk.

ECONOMIA kereskedelmi és ipari rt.

Oradea-Mare, Piata Mihai Viteazul No. 1.
Telefon: 8-58. Telefon: 14-56.

Irodabulorok, parketták Rimanóczy

műbutor és parkettgyár
rt. Oradea-Mare Strada Clujului 117. Telefon 279

Ha lelkiismeretes munkát akar,

küldje javítandó:

autó dinamóját,
autó indítóját,
autó kapcsolószekrényt,
autó accumulatorát

„Accumulator”

(HOFFMANN & ERDŐS)

Timișoara, Bul. Carol (Hunyadi-ut 46)

A stuttgarti Bosch-gyár és Tudor-gyár specialistáival szavatosság mellett javítunk.

Vidéki munkát soronkívül intézünk el.

Telefon 19-74

Sürgőnycim: Accumulator Timișoara

Sürgősen eladó Damjanich utca 17. számú ház. Ertekezhet Rádulyánál, Hevesi-tel. 282

✕ Kötőanyag ✕

Ütlevél, bérlet és bármilyen igazolványhoz szükséges fényképek, Nagyvárad területén legolcsóbban, 20 leitől kezdve készülnek Zenker fényképezésnél, Str. I. C. Brătianu (szaniszló-utca) 25. Feltételek este fél 8-ig.

Plissé és gouvér munkák nagyon olcsó árban készülnek. Strada Alexandrii (Teleki-utca) 22. sz. alatt, a kapuval szemben. Ny

24% kamatra keresünk magánpénzt teljes fedezetel, Adásvételi Rt. Parcul Traian (Széchenyi-tér) 24. Ertesítés délután. 4

Nőlszabó! Társulna kereskedővel vagy oly urinnal, kinek nagy ismeretése van és vevőket tud szerezni — Cimeket „Biztos megélhetés” a kiadókba kérek. 278

Gyermek kocsik

490 leitől. Éorretikülök 130 leitől, utazókocsiak, ajándék tárgyak a legolcsóbban

SZABÓ

fésűruházban
Sas-passage 42. szám

Ismét magas árban

VESZÉK

ARANY
EZÜST
és briliáns tárgyakat

KLEIN

ékszerárház Avram Iancu (Kossuth Lajos-utca 4 szám)

Vesszünk

butorokat, szőnyegeket teljes lak- és iroda berendezéseket, Wertheim kasszát, zongorát, csillárokat, porcellánokat, régiségeket stb. Meghívásra házhoz megyünk.

Frenkel és fia

Butor, szőnyeg és régiségkereskedők Str. General Moșutu (Mezey Mihály) utca 10

Magas árban vesznek

briliáns, arany, ezüstékszereket és dísz tárgyakat, töredék aranyat, ezüstöt, arany szápadlást, arany és más hamis fogakat,

Freund Benjámín

ékszerész, Nagyvárad, Calea Regale Ferdinand (Rákóczi-ut) 11. Széchenyi-szálló épület. Ék szer olcsó áron kapható.

RUNOMI-METALLUM

lószer számvereték és fémárugyár

Brașov, Vasut-utca 37-39. sz.

Legszebb kivitelű réz, fém és nikkel lószer számvereteket szállít raktárról. Elsőrendű nyereg nemez minden méretben

Sonnenfeld Adolf nyomda Részv. Társ.